

Column

De ontdekking

Christel Cosijn (Breda, 1962) streek in 1992 neer op Bonaire. Samen met Richelle van den Dungen Gronovius schreef ze onder pseudoniem Rosee Bentana de jeugdthriller Black Mamba. Haar dochter Nikita (Bonaire, 1996) studeert Toegepaste Psychologie aan Hogeschool Leiden en woont samen met haar vriend Errol (Aruba, 1991) in Haarlem. Christel als moeder en Nikita als overzeese dochter delen regelmatig in Amigoe hun ervaringen met de lezer.

Hoe het geheugen van volwassenen werkt, daar is al heel wat zin en onzin over geschreven, maar wat weten we over het geheugen van jongeren? Gisteren deed ik een ontdekking waarvan ik nog niet 123 weet wat ik daarvan moet vinden.

Naarmate ons geheugen ouder wordt, laat het ons steeds vaker in de steek. Dat mijn geheugen in een erosieproces zit, merkte ik steeds vaker aan mijn dochter. Toen Nikita nog puberde hoorde daar demonstratieve zuchten en draaiende ogen bij. En hoe vaak heb ik dit ene zinnetje gehoord; ‘Jeetje, Mam, weet je dat echt niet meer? Dat heb ik je de vorige keer toch al verteld?’ Dat zinnetje onthoud ik dan vreemd genoeg weer wel. Tegenwoordig schrijf ik daarom bijna alles op. Voor de zekerheid. Meestal vergeet ik dan alsnog waar ik het heb opgeschreven. Archiveren was nooit mijn sterkste punt dus dit is gelukkig niet zo zeer verwijtbaar aan de breinerosie. Stiekem ben ik uiteraard een beetje bang voor de Alzheimerpandemie die wereldwijd miljoenen slachtoffers maakt. Temeer omdat deze ziekte vier jaar geleden ook mijn vader trof die deze maand overleed.

Tijdens het skypen vang ik steeds vaker haar blik op waarin een soort van professionele vertedering ligt. Deze blik zal ze ongetwijfeld ook loslaten op haar toekomstige cliënten. Haar eerste jaar Toegepaste Psychologie zit er min of meer op. Er

is veel gebeurd gedurende dat jaar overzee. Zo werd ze achttien. Ze keek er zeer naar uit om onze handtekeningen niet meer te hoeven vragen. Daar voelde zich al duidelijk te groot voor. Ze heeft inderdaad een groeispurt doorgemaakt, op velerlei gebied. Ook haar taalgebruik is veranderd. In plaats van het mengelmoesje Nederlands-Papiaments-Engels wat ze op Bonaire sprak, spreekt ze nu keurig Nederlands. Ook haar schrijven is verbeterd. Maar over vergeten gesproken, ik heb iets ontdekt. Jongeren vergeten ook! 'Als je alles even goed onthoudt,' zegt Peter van Koppen, hoogleraar rechtspsychologie aan de Vrije Universiteit in Amsterdam en aan de Universiteit Maastricht, 'kun je geen onderscheid maken tussen je herinneringen. Dan heeft alles dezelfde betekenis.' Als beelddenker doet deze uitspraak me direct denken aan het pointillisme waarin schilders hele fijne stipjes gebruiken die allemaal anders zijn om samen een beeld te creëren dat je alleen van een afstand kunt zien. Dus je zou eerst wat afstand moeten nemen van alle gebeurtenissen in je leven, zodat de meest belangrijke herinneringen overblijven en een beeld vormen van wie jij bent. Emoties kleuren die herinneringen, geven ze een soort weerhaakjes, waardoor ze

als pegasajazaadjes aan je brein blijven hangen. Wanneer het te vol wordt, wist het brein dingen-die-er-niet-meer-toe-doen. Een vreemde zin als ik hem teruglees; wist, als letterlijk verleden tijd die eens is geweten maar nu is gewist. Bij Nikita is er duidelijk ook het een en ander gewist. Wanneer ik haar vraag wat ze vorig jaar allemaal heeft gedaan om haar vertrek naar Nederland voor te bereiden, antwoordt ze doodleuk: 'Vorbereiding was er niet echt, het was gewoon alle dingen inleveren, spullen kopen, kamer opruimen en kast uitruimen. En toen was het gaan.' Mijn mond valt open van verbazing. Geen voorbereidingen? Zouden al die pegasajazaadjes in haar brein verdord zijn? Herinnert ze zich dan niets van alle stress die wij allemaal hadden van al dat geregeld? Het wordt tijd voor een onderzoekje naar het geheugen van dochterlief. Niet dat ik het nog allemaal precies weet, maar ik heb bronnen die ik kan raadplegen. Het zou dus zomaar kunnen dat de rollen binnenkort worden omgedraaid en dat ik degene ben die zegt: 'Jeetje, Nikita, weet je dat echt niet meer?'

In: *Amigoe*, 8 juli 2014.